

Babicz, Józef

Z działalności w zakresie historii kartografii w świecie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 31/3-4, 947

1986

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

następujących postulatów: 1) przygotowania raportu o historii nauki w Polsce w ostatnim dziesięcioleciu; 2) przygotowania na Kongres publikacji z historii nauki w Polsce; 3) przygotowania z tej okazji odpowiedniego numeru „Organonu”.

Józef Babicz
(Warszawa)

Z DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE HISTORII KARTOGRAFII W ŚWIECIE

Duże ożywienie współczesnych badań nad historią kartografii, i to w wielu ośrodkach naukowych świata, znajduje wyraz w licznych konferencjach międzynarodowych, w wydawaniu dzieł zbiorowych o powszechnym znaczeniu i w publikacjach poszczególnych autorów. Oto przykłady wybrane z jednego tylko roku: 1. XI Międzynarodowa Konferencja z Historii Kartografii odbyła się w Public Archives of Canada, Ottawa, 8—12.08.1985, z udziałem 150 uczestników, wśród których nie było (oczywiście ze względów finansowych) żadnego przedstawiciela z Polski. Tej liczbie uczestników odpowiadała szerokość tematyczna obrad: 1) Historia kartografii jako nauka, 2) Historia kartografii XX wieku, 3) Historia kartografii kanadyjskiej, 4) Komputer w historii kartografii, 5) Analiza map, 6) Życiorys map, 7) Bibliografia map. Żywe zainteresowanie wynikało zarówno z atrakcji map jako pomników historii nauki i kultury, jak i ich znaczenia jako historycznego dokumentu. Zainteresowanie to nie będzie słabnąć podczas konferencji następnych, których inicjatorem jest wydawnictwo „Imago Mundi”: 1987 — Paryż, 1989 — Amsterdam, 1991 — Sztokholm (Helsinki).

2. Międzynarodowe Kolokwium: *Tematyczne atlasy świata* — z okazji 200-lecia Geographisch-Kartographische Anstalt Gotha, Gotha 17—19.09.1985. Konferencja ta, z udziałem specjalistów z innych krajów zademonstrowała trzy grupy tematyczne:

- a) Historia Kartograficznego Zakładu w Gotha;
- b) Problemy tematycznej kartografii od zarania do dzisiaj;
- c) Problemy użytkowania map a przyszłe zadania Zakładu.

Organizatorzy kolokwium wykorzystali historyczne doświadczenia dla rozstrzygnięcia współczesnych problemów szczególnie ważnej dzisiaj kartografii tematycznej, widocznej w licznych publikacjach — od atlasów regionalnych do atlasów świata. Mają one ogromne znaczenie naukowe i kulturowe, dzięki przekształcaniu danych statystycznych w obraz kartograficzny. Zakład gotajski postanowił zlecić edycję wpływowemu wydawnictwu, „Petermanns Geographische Mitteilungen”. I właśnie niżej podpisany ukazał w swym referacie rolę tego wydawnictwa w geografii polskiej. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że już w następnym roku w dniach 23—27.09.1986, odbędzie się w tym samym kraju, w Dreźnie, następne kolokwium poświęcone *Kartografii saskiej okresu wojny trzydziestoletniej*, zaś w Amsterdamie w dniach 11—14.09.1986 r. VI Międzynarodowe Sympozjum Miłośników Globusów i dawnych instrumentów, to nasze polskie zainteresowanie dziejami ojczyźnej kartografii na dorocznych konferencjach nie są zjawiskiem nadzwyczajnym, lecz w pełni uzasadnionym i niezbędnym.

Nie mniej wymownym wyrazem powszechnych zainteresowań dziejami kartografii są liczne publikacje, z których dwie zasługują na szczególną uwagę: Wydawana stopniowo przez University Press Chicago wielotomowa *History of Cartography* oraz radzieckiego autora A. W. Postnikowa: *Rozwinięte kartografii i woprosy ispolzowanija starych kart* (Moskwa 1985).

Józef Babicz
(Warszawa)